

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 24 februari 1914 kl. 4 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion
om tillägg till § 67 § förordningen om kommunalstyrelse
på landet.*

Närvarande: Herrar Edén, Branting, Hellberg, Bellinder, Mannheimer, von Geijer, Stadener, von Mentzer, Wavrinsky, von Bahr, greve Alexander Hamilton, Hallberg, Ericsson i Vallsta, Jansson i Djursåtra*, Larsson i Säby, Nyström, Persson från Malmö, Leander, Larsson från Västerås och Jönsson i Slätåker*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 60, har herr *Nilsson* i Kristianstad hemställt, »att riksdagen ville besluta sådant tillägg till § 67 av kungl. förordningen om kommunalstyrelse på landet, att då å stämman minst en tredjedel av de närvarande per huvud räknat förenar sig om yrkande på två eller flera uppbördsstämmor för kommunalskattens erläggande, skall dylikt yrkande anses bifallet».

Angående de skäl, motionären åberopat till stöd för sitt förslag, hänvisas till motionen.

Förordningen om kommunalstyrelse på landet § 67 medgav i sin ursprungliga lydelse icke, att uppbörden av kommunalutskylder finge förättas i flera terminer, vilket däremot var tillåtet enligt förordningen om

Bihang till riksdagens protokoll 1914. 5 saml. 8 häft. (Nr 9.)

1

*Utskottets
yttrande.*

kommunalstyrelse i stad. Under framhållande av den lättnad en dylik fördelning av uppbörden skulle medföra för de skattepliktiga, väcktes vid 1881 års riksdag förslag om sådan ändring av 67 §, att kommunalstämma ägde besluta avvikelse från regeln, att utskylderna i deras helhet måste erläggas å uppborädsstämma före februari månads utgång. Det sålunda framställda förslaget, som av lagutskottet underkastades en mindre redaktionell ändring, blev av riksdagen antaget samt av konungen bifallet.

Såsom motionären framhållit, hava också många kommuner begagnat sig av den sålunda medgivna rätten och fördelat uppbörden på minst två uppborädsstämmor. En dylik uppdelning har givetvis föranletts därav, att utskyldernas erläggande på en gång i allmänhet torde verka betungande i synnerhet för de mindre bemedlade. Emellertid har i många kommuner en dylik fördelning av uppbörden ej skett och ej heller krav härfå framkommit. Det torde särskilt vara i mindre kommuner, som så är förhållandet. Att man här ej infört flera uppborädsstämmor kan förklaras bland annat av den omgång och det besvär, som därmed äro förenade, dels ock av behovet för dessa kommuner att så fort som möjligt få uppbära skattebeloppet i dess helhet.

Utskottet delar till fullo motionärens uppfattning att uppbörden så långt ske kan bör förrättas på det sätt, som för den skattebetalande är minst betungande. Emellertid finner utskottet det enstaka fall, som av motionären åberopats, icke utgöra tillräcklig grund för vidtagande av någon lagstiftningsåtgärd i förevarande ämne. Skulle åter en vidsträcktare erfarenhet giva vid handen, att kommuner utan giltiga skäl motsätta sig en uppdelning av uppbörden på flera terminer, finner utskottet den förevarande frågan värd att tagas under förnyad omprövning.

Emellertid vill utskottet också anmärka, att motionärens förslag, såsom det nu föreligger, knappast kan anses innebära en antaglig lösning. Något grundat skäl att överlämna bestämmandet om utskyldernas erläggande i två eller flera terminer åt en tredjedel av de vid stämman närvarande, efter huvud räknat, kan utskottet ej finna. Nämnade förslag synes ej heller stå i överensstämmelse med motionärens motivering, vari han framhållit svårigheten att få »det i en del socknar praktiserade systemet (med två eller flera uppborädsstämmor) infört, med mindre det uttryckligen föreskrives i förordningen». Även lämpligheten av ett dylikt uttryckligt stadgande om två eller flera uppborädsstämmor torde emellertid kunna ifrågasättas. Tydligt är nämligen, att en föreskrift härom måste bestämt fixera

antalet terminer. Att härvid finna ett tal, som vore lämpligt för samtliga kommuner, skulle dock näppeligen låta sig göra.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att herr Nilssons ifrågavarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 24 februari 1914.

På konstitutionsutskottets vägnar:

NILS EDÉN.
